

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a Mgr. Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **V. P.**, zast. JUDr. Ing. Ondřejem Horázným, advokátem se sídlem Ondříčkova 1304/9, Praha 3, proti žalovanému: **Městský úřad Lipník nad Bečvou**, se sídlem náměstí T. G. Masaryka 89/11, Lipník nad Bečvou, zast. JUDr. Miroslavem Svatoněm, advokátem se sídlem náměstí T. G. Masaryka 93, Lipník nad Bečvou, ve věci ochrany před nezákonným zásahem, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 27. 5. 2015, č. j. 65 A 22/2014 – 56,

t a k t o :

- I.** Rozsudek Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 27. 5. 2015, č. j. 65 A 22/2014 – 56, **se** ve výroku II. a IV. **z r u š u j e** a věc **se** v tomto rozsahu **v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- II.** Ve zbytku **se** kasační stížnost **z a m í t á**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

[1] Kasační stížností brojí žalovaný (dále jen „stěžovatel“) proti v záhlaví označenému rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci (dále jen „krajský soud“), kterým bylo určeno, že blokace řídičského oprávnění žalobce provedená v registru řidičů ke dni 11. 6. 2014 (výrok I.) a povinnost k odevzdání jeho řídičského průkazu uvedená v písemnosti stěžovatele ze dne 16. 6. 2014, č. j. MU/12504/2014/OSČaŽÚ-ERPR, (výrok II.) byly nezákonným zásahem. Dále jím bylo zastaveno řízení v části, v níž se žalobce domáhal zákazu pokračování v blokaci řídičského oprávnění do doby pravomocného rozhodnutí o námitkách proti záznamu bodů v bodovém hodnocení řidičů a příkazu tuto blokaci odstranit a vrátit odevzdaný řídičský průkaz (výrok III.). Stěžovatel byl rovněž zavázán k náhradě nákladů řízení žalobci (výrok IV.).

[2] Žalobce v žalobě uvedl, že mu bylo dne 12. 5. 2014 doručeno oznámení o dosažení celkového počtu 12 bodů v bodovém hodnocení řidičů a výzva k odevzdání řídičského průkazu v důsledku pozbytí řídičského oprávnění. Proti záznamu bodů v bodovém hodnocení podal podle § 123f zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách

některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), písemné námitky. S ohledem na to, že námitky byly podány do pěti dnů od doručení tohoto oznámení a byl namítán záznam, kterým bylo dosaženo 12 bodů, došlo podle § 123f odst. 4 zákona o silničním provozu k přerušení běhu lhůt stanovených v § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu pro pozbytí řídicího oprávnění a odevzdání řídicího průkazu až do doby, kdy nabude právní moci rozhodnutí o zamítnutí námitek. Stěžovatel ho posléze vyzval k doplnění podání, protože obsahuje pouze obecné námitky. V reakci na tuto výzvu proto přípisem sdělil, že jeho podání netrpí žádnými vadami, což náležitě odůvodnil. Stěžovatel mu následně oznámil přípisem ze dne 16. 6. 2014, č. j. MU/12504/2014/OSČaŽÚ-ERPR, že neshledal důvody k zahájení řízení z moci úřední a že k 11. 6. 2014 došlo k pozbytí řídicího oprávnění, z čehož plyne povinnost odevzdat řídicí průkaz. Žalobce řídicí průkaz odevzdal a nechal si vystavit výpis z registru řidičů, ze kterého plyne, že již od 11. 6. 2015 má v registru řidičů provedenou „blokaci“ z důvodu „bodové hodnocení“.

[3] Krajský soud žalobu usnesením ze dne 1. 10. 2014, č. j. 65 A 22/2014 – 18, původně odmítl. Toto usnesení bylo rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 2. 2015, č. j. 9 As 287/2014 – 48, zrušeno.

[4] V nyní napadeném rozsudku soud nejprve dospěl k závěru, že řízení o námitkách proti provedenému záznamu bodů v registru řidičů podle § 123f zákona o silničním provozu, je řízením o žádosti. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2011, č. j. 2 As 19/2011 – 87, se totiž toto řízení vede z moci úřední. Stěžovateli nelze přisvědčit v tom, že podání námitek je pouhým podnětem k zahájení řízení z moci úřední a na správním orgánu je, zda zahájí řízení. Řízení o námitkách probíhá v rámci řízení o záznamu bodů a je jeho další fází (obdobně jako odvolací řízení). Pokud řidič podá námitky proti provedení záznamu bodů v registru řidičů, řídí se postup správního orgánu § 123f zákona o silničním provozu. Zákon hovoří o neodůvodněných námitkách, tedy nejen o námitkách nedůvodných ve smyslu věcném, ale i o námitkách s absentujícím odůvodněním. V případě, že stěžovatel shledal námitky neodůvodněnými, měl vydat rozhodnutí o jejich zamítnutí, a nikoliv je vypořádat sdělením, že neshledal důvody k zahájení řízení z moci úřední, neboť žalobcova podání neobsahuje žádnou konkrétní skutečnost, kterou by měl být konkrétní záznam zpochybněn. Soud proto shledal žalobu důvodnou. Doručením námitek měl být běh lhůt stanovených v § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu přerušen až do dne, v němž rozhodnutí o námitkách nabude právní moci (viz § 123f odst. 4 zákona o silničním provozu). Stěžovatel neměl bez dalšího provést blokaci řídicího oprávnění žalobce a vyzvat jej k odevzdání řídicího průkazu.

[5] Soud podle § 47 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), řízení částečně zastavil, neboť část žaloby vzal žalobce zpět s ohledem na skutečnost, že již proběhlo po opakovaném podání řízení o námitkách proti záznamu bodů, v němž bylo pravomocně rozhodnuto o jejich zamítnutí.

II. Obsah kasační stížnosti

[6] Rozsudek krajského soudu napadl stěžovatel ve výroku I., II. a IV. kasační stížností, ve které uplatňuje námitky, jež podřazuje pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[7] Nezákonnost výroku I. spatřuje stěžovatel v tom, že zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), který upravuje i řízení o námitkách proti záznamu bodů, zná pouze dva typy řízení: řízení o žádosti a řízení vedené z moci úřední. Je-li řízení o námitkách proti záznamu bodů řízením vedeným z moci úřední, jsou jeho zahájení, průběh a ukončení závazně upraveny správním řádem.

pokračování

[8] Stěžovatel byl proto nejprve povinen posoudit oprávněnost námitek. Pokud je neshledal oprávněnými, nemohl konstatovat splnění podmínky pro zahájení řízení z moci úřední a toto řízení zahájit. Oprava záznamu o dosažení počtu stanovených bodů v registru řidičů neprobíhá v řízení. To se zahajuje z moci úřední až po zjištění, že námitky oprávněné nejsou. Bez obsahu námitek není co posuzovat. Bezobsažné podání se námitkami nestane.

[9] Stěžovatel žalobcovy námitky neshledal nedůvodnými, jak uvádí soud. To se stejně jako, že by „námitky“ byly shledány oprávněnými, nemohlo stát právě proto, že byly bezobsažné. „Námitky“ neposkytovaly pro posouzení jejich oprávněnosti či nedůvodnosti podklad. Bezobsažné podání nemůže být jako námitka projednáno, a tudíž nemůže mít ani vliv na běh lhůt dle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu.

[10] Nefunkčnost právní konstrukce zastávané krajským soudem lze demonstrovat na případu, kdy řidič podá bezobsažnou „námitku“, ve které neuvede, proti jakému záznamu bodů směřuje. Na výzvu správního orgánu k doplnění nebude reagováno. Dle krajského soudu je taková „námitka“ neodůvodněná a je jí třeba zamítnout. Dle § 123f odst. 3 zákona o silničním provozu je zamítnutí námitek obligatorně spojeno s potvrzením záznamu. Na základě bezobsažných „námitek“ neobsahujících určení napadeného záznamu bodů nelze rozhodnout, který záznam se potvrzuje, nelze tedy vůbec rozhodnout. V takovém případě je otázkou, jaký bude mít taková „námitka“ vliv na přerušování lhůt uvedených v § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu, jestliže z ní nebude zřejmé, zda směřuje i proti záznamu bodů, jímž bylo dosaženo 12 bodů. Výklad zastávaný soudem je formální a neúčelný, neboť by vedl k nulovému přezkumu záznamu bodů a automatickému zamítnutí bezobsažných námitek. Tím by byla v rozporu s § 123f odst. 2 zákona o silničním provozu znemožněna první fáze postupu po podání námitek - posouzení oprávněnosti námitek a při jejím shledání provedení opravy záznamu.

[11] Žalobce se mohl před podáním námitek seznámit se všemi podklady (§ 123b odst. 2 zákona o silničním provozu) pro provedené záznamy bodů. Mohl tak učinit i po stěžovatelově výzvě. Před podáním námitek, tak i ve lhůtě stanovené k jejich doplnění se k němu mohl dostavit a po jeho poučení a seznámení se s podklady záznamů bodů učinit námitky ústně do protokolu. Z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2012, č. j. 3 As 19/2011 – 74, plyne, že obsah námitek je rozhodující pro další postup ve věci. Absence určité výše obsahu námitek neznámá, že by se s touto výšecí měl správní orgán zabývat, ale naopak, že se s ní zabývat nemůže. Absence celého obsahu námitek způsobuje, že se jí správní orgán vůbec zabývat nemůže, resp. pouze tak, že podatele vyzve k jejímu doplnění.

[12] Žalobce nebyl výzvou k odstranění vad podání nijak krácen na jeho právech. Naopak mu bylo umožněno je hájit. Byl zároveň upozorněn na právní následek nedoplnění a byla mu stanovena lhůta. Většina řidičů takovou výzvu s povděkem kvituje.

[13] Důvodem stížnosti je dále nezákonnost výroku II. napadeného rozsudku. Sdělením o pozbytí řízení oprávnění nebyla řidiči uložena povinnost odevzdat řídičský průkaz. Sdělením byl upozorněn na vznik této povinnosti, což nemůže být samo o sobě nezákonným zásahem (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005 - 65).

[14] Důvodem stížnosti je konečně nezákonnost výroku IV. napadeného rozsudku. Žalobce znovu podal bezobsažné námitky, v tomto případě je ale k výzvě doplnil, a tak bylo o čem jednat a rozhodnout. Pozdější chování stěžovatele se týkalo jiné a odlišné věci, nemělo s nynější věcí spojitost a nadto bylo způsobeno žalobcem. Nebylo proto důvodné zpětvzetí jednoho žalobního návrhu přičítat stěžovateli a žalobci přiznat plnou náhradu nákladů řízení.

[15] Žalobce nevyužil svého práva vyjádřit se ke kasační stížnosti.

III. Posouzení důvodnosti kasační stížnosti

[16] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Na základě kasační stížnosti přezkoumal napadené rozhodnutí krajského soudu v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. a vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, dospěl k závěru, že kasační stížnost je částečně důvodná.

[17] Stěžovatel spatřuje nezákonnost výroku I. napadeného rozsudku v tom, že řízení o námitkách proti provedenému záznamu dle § 123f zákona o silničním provozu byl z moci úřední oprávněn zahájit až poté, co posoudil jejich oprávněnost. Protože však námitky nebyly odůvodněné, nemohl je vyřídit a jejich podání nemohlo mít vliv na běh lhůty dle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu.

[18] Podle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu platí: *Příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností při provedení záznamu bodů, kterým řidič dosáhl celkového počtu 12 bodů, neprodleně písemně nebo elektronickou cestou oznámí tuto skutečnost řidiči a vyzve jej k odevzdání řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne doručení tohoto oznámení. Řidič pozbývá řidičské oprávnění uplynutím 5 pracovních dnů ode dne, v němž mu bylo toto oznámení doručeno.*

[19] Dle § 123f téhož zákona: *(1) Nesouhlasí-li řidič s provedeným záznamem bodů v registru řidičů, může podat proti provedení záznamu písemně námitky obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému k provádění záznamu. (2) Shledá-li obecní úřad obce s rozšířenou působností námitky oprávněné, nejpozději do 10 pracovních dnů ode dne, kdy mu byly námitky doručeny, provede opravu záznamu o dosaženém počtu stanovených bodů v registru řidičů a neprodleně písemně vyrozumí o provedené opravě záznamu řidiče. (3) Shledá-li příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností námitky řidiče neodůvodněné, rozhodnutím námitky zamítne a provedený záznam potvrdí. (4) Podá-li řidič námitky proti provedenému záznamu, kterým bylo dosaženo celkového počtu 12 bodů, běh lhůt stanovených v § 123c odst. 3 se přerušuje ode dne doručení námitek příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností do dne, v němž rozhodnutí podle odstavce 3 nabude právní moci.*

[20] Z posledně citovaného ustanovení vyplývá, že zákon o silničním provozu výslovně spojuje přerušování běhu lhůt stanovených v § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu nikoliv se zahájením řízení o námitkách, ale se samotným podáním námitek proti provedenému záznamu, kterým bylo dosaženo celkového počtu 12 bodů. Pokud byly takové námitky doručeny správnímu orgánu, běh lhůt se přerušuje ode dne jejich doručení. Otázka, zda je řízení o námitkách dle § 123f zákona o silničním provozu řízením o žádosti či řízením z moci úřední, je z toho pohledu pro posouzení otázky vlivu podání námitek na přerušování běhu lhůt relativně bezvýznamné.

[21] Pokud stěžovatel i krajský soud poukazovali na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2011, č. j. 2 As 19/2011 – 87, je nutné upozornit, že soud se v této věci vyslovil pouze k typové povaze řízení o záznamu bodů jako celku, aniž by se zabýval otázkou, na jakém principu je zahajováno řízení o námitkách proti záznamu bodu dle § 123f zákona o silničním provozu (které zde označuje za další fázi záznamového řízení vyvolanou podáním námitek), když její námitky přirovnal například k odvolání. I to je nepochybně v dispozici účastníka a je jím zahájeno odvolací řízení, ačkoliv půjde o řízení vedené z moci úřední. Pro posouzení věci

pokračování

však není podstatné, zda přezkoumání námitek je pouze určitou fází řízení o záznamu bodů, nebo se podáním námitek zahajuje samostatné řízení a zda v takovém případě jde o řízení o žádosti nebo řízení zahájené z moci úřední.

[22] Smyslem § 123f odst. 1 zákona o silničním provozu je umožnit řidiči uplatnit proti nesprávně provedenému záznamu bodů v registru řidičů obranu v podobě námitek. Podáním námitek vzniká příslušnému obecnímu úřadu povinnost buď námitkám vyhovět a provést opravu záznamu o dosaženém počtu stanovených bodů v registru řidičů dle § 123f odst. 2 zákona o silničním provozu nebo o nich rozhodnout podle § 123f odst. 3 téhož zákona. Zákon nepřipouští, aby obecní úřad k podaným námitkám nepřihlížel a postupoval jinak, než je shora uvedeno. Výklad, podle kterého správní orgán o námitkách vůbec nemusí rozhodnout či jim vyhovět, by vedl k neudržitelným závěrům. Zákon výslovně spojuje pouhé podání námitek s přerušením běhu lhůt stanovených v § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu, a to až do dne právní moci rozhodnutí o jejich zamítnutí. Mohla by tak nastat situace, kdy podání námitek přeruší běh uvedených lhůt, ale protože o nich nebylo správním orgánem vůbec rozhodnuto, účinek podaných námitek na běh lhůt by stále trval.

[23] Pokud stěžovatel namítá, že námitky nebyly ani k jeho výzvě odůvodněny, je nutné přisvědčit žalobci v tom, že jak správní řád, tak ani zákon o silničním provozu nestanoví, že by povinnou náležitostí námitek bylo jejich odůvodnění. V této souvislosti je třeba poukázat na to, že pokud má být součástí podání ve správním řízení jeho odůvodnění, pak právní předpisy takovou povinnost výslovně stanoví. Lze poukázat například na úpravu odvolání obsaženou v § 82 odst. 2 správního řádu, která naopak výslovně vyžaduje v odvolání údaj o tom, v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo. Obdobně lze poukázat například na § 114 odst. 3 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, podle něhož návrh vedle obecných náležitostí podání podle správního řádu musí obsahovat mj. v čem je spatřováno porušení zákona, v jehož důsledku navrhovateli hrozí nebo vznikla újma na jeho právech a návrhy na provedení důkazů.

[24] Dle soudu nelze požadavek odůvodnění dovést ani z § 123f odst. 3 zákona o silničním provozu, který správnímu orgánu ukládá *neodůvodněné námitky* zamítnout a provedený záznam potvrdit. Výkladem uvedeného ustanovení, a to mimo jiné i v kontextu s § 123f odst. 2 téhož zákona, je totiž nutné dovést, že použití pojmu *neodůvodněné námitky* je legislativním pochybením zákonodárce, který měl bezesporu na mysli pojem *nedůvodné námitky*. Zákon předpokládá v § 123f zákona o silničním provozu výslovně pouze dva alternativní postupy obecního úřadu, vyjádřené v odstavcích 2 a 3. Jestliže by vyhodnotil odůvodněné námitky jako *neoprávněné* (nedůvodné), nemohl by postupovat ani dle § 123f odst. 2 a provést opravu záznamu, a při striktním jazykovém výkladu ani dle § 123f odst. 3 a námitky zamítnout a provedený záznam potvrdit, neboť zamítnutí námitek připouští pouze v případě jejich neodůvodněnosti (v případě absence jejich odůvodnění). Odůvodněné námitky by proto při striktním jazykovém výkladu nemohly být zamítnuty, a to at' by byly odůvodněny jakkoliv. Je tak zřejmé, že zákonodárce zamýšlel zavést jako kritérium pro posouzení, zda má správní orgán postupovat dle odst. 2 nebo 3 § 123f zákona o silničním provozu to, zda jsou námitky důvodné (když v odst. 2 používá termín *oprávněné*) či nedůvodné.

[25] Nejvyšší správní soud musí s ohledem na výše uvedené korigovat krajský soud v tom, že pojem neodůvodněné námitky znamená jak námitky s absentujícím odůvodněním, tak i námitky nedůvodné. Pojmy *důvodné námitky* a *odůvodněné námitky* je nutno rozlišovat, protože i neodůvodněné námitky (námitky bez odůvodnění) mohou být shledány důvodnými a opačně i odůvodněnost námitek sama o sobě neimplikuje jejich důvodnost.

[26] Skutečnost, že námitky nejsou odůvodněné, nebrání ve zkoumání jejich důvodnosti, jak se domnívá stěžovatel. Z dřívější judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností je v řízení o námitkách proti provedenému záznamu bodů v registru řidičů oprávněn zkoumat pouze to, zda existuje způsobilý podklad pro záznam (tj. pravomocné rozhodnutí příslušného orgánu veřejné správy či soudu ve smyslu § 123b odst. 1 a 2 zákona o silničním provozu), zda záznam v registru řidičů byl proveden v souladu s tímto podkladem a zda počet připsaných bodů odpovídá bodovému hodnocení v souladu s přílohou k zákonu o silničním provozu. Správní orgán v tomto řízení zásadně nepřezkoumává správnost a zákonnost aktů orgánů veřejné moci, na základě kterých byl záznam proveden (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2009, č. j. 9 As 96/2008 - 44). I při absenci konkrétních námitek se obecní úřad v rámci svého přezkumu musí pohybovat v uvedených mezích. V takovém případě mu však nelze vyčítat, pokud tak činí pouze v obecné rovině. Jeho úlohou bezesporu není, aby za řidiče domýšlel nenamítané důvody směřující proti záznamu, nýbrž se musí povšechně zabývat uvedenými okruhy přezkumu. Situace je ostatně obdobná tomu, kdy účastník řízení podá neodůvodněné odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně. I v takovém případě i bez námitek uvedených v odvolání odvolací správní orgán zásadně přezkoumává soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, s právními předpisy; to ovšem neznamená, že by odvolací přezkum byl zcela bezbřehý.

[27] Soud zdůrazňuje, že stěžovatelem uváděný rozsudek ze dne 4. 1. 2012, č. j. 3 As 19/2011 - 74, není s tímto závěrem jakkoliv v kolizi. Z tohoto rozhodnutí v žádném případě neplyne, že absentující odůvodnění námitek vedlo k tomu, že by se jimi správní orgán nemusel zabývat, neboť se v něm mimo jiné podává, že obsah námitek řidiče (a obsah samotného oznámení o uložení pokuty) je určující pro to, „*zda lze při zápisu do registru vycházet pouze z tohoto oznámení, či zda v řízení vyvstaly pochybnosti o údajích zde zaznamenaných a je tudíž nutné tyto údaje prokázat pomocí dalších důkazů.*“ Toto rozhodnutí je tak zcela v souladu s výše vysloveným závěrem, neboť z něj mimo jiné plyne, že míra konkrétnosti vznesených námitek předurčuje následnou kvalitu jimi vyvolaného přezkumu. V případě neodůvodněných námitek tedy bude následovat pouze obecný přezkum, protože správnímu orgánu není umožněno, aby reagoval na konkrétní argumentaci. Správní orgán v takových případech může zásadně vycházet z obsahu samotných oznámení o uložení pokuty, ze kterých ověří, zda došlo ke správnému zápisu bodů v bodovém hodnocení řidičů.

[28] Pokud stěžovatel demonstruje nesprávnost právní konstrukce zastávané krajským soudem na případu námitek, ve kterých není uvedeno, proti kterým záznamům bodů se podává, je nutné upozornit, že v nynější věci byly podány námitky proti všem záznamům bodů v registru řidičů, zejména proti záznamu, kterým bylo dosaženo 12 bodů. Uvedený příklad se tak zcela míjí s námitkami podanými v projednávané věci, a soud se proto související argumentací nezabýval.

[29] Ze shora uvedeného plyne, že podáním neodůvodněných námitek proti provedenému záznamu, kterým bylo dosaženo celkového počtu 12 bodů, byla naplněna hypotéza právní normy obsažená v § 123f odst. 4 zákona o silničním provozu a běh lhůt k odevzdání řidičského průkazu a k pozbytí řidičského oprávnění tím byl přerušen, a to i pokud nebyly námitky k výzvě stěžovatele odůvodněny. Soud proto neshledal důvodnou námitku nezákonnosti výroku I. napadeného rozsudku.

[30] Stěžovatel dále namítá nezákonnost výroku II. napadeného rozsudku krajského soudu, neboť sdělením o pozbytí řidičského oprávnění nebyla žalobci uložena povinnost. Ta vznikla přímo ze zákona a stěžovatel byl pouze upozorněn na její vznik.

pokračování

[31] Uvedeným výrokem, korespondujícím s žalobním návrhem, bylo určeno, že „*povinnost k odevzdání řidičského průkazu uvedená v písemnosti „Sdělení o pozbytí řidičských oprávnění“ vydaná Městským úřadem Lipník nad Bečvou, č. j. MU/12504/2014/OSČaŽÚ-ERPR, byla nezákonným zásahem.*“ V žalobě žalobce dovozoval, že toto sdělení „*je rovněž nezákonný zásahem, resp. součástí a důsledkem nezákonné zásahu v podobě blokace řidičského oprávnění.*“

[32] Při posouzení této námitky soud vyšel ze své dřívější judikatury. V rozsudku ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005 - 65, č. 603/2005 Sb. NSS, který cituje i stěžovatel, dospěl soud k závěru, že „*ochrana podle § 82 a násl. s. ř. s. je důvodná tehdy, jsou-li - a to kumulativně, tedy zároveň - splněny následující podmínky: Žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ správního orgánu v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka), přičemž „zásah“ v širším smyslu nebo jeho důsledky musí trvat nebo musí brožít opakovaní „zásahu“ (6. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout.*“ Uvedené podmínky (šestá podmínka byla v důsledku novelizace soudního řádu správního provedené s účinností od 1. 1. 2012 vypuštěna) musí být splněny kumulativně, tj. pokud byt' jen jediná z nich nebude splněna, nemůže žaloba na ochranu proti nezákonnému zásahu správního orgánu uspět.

[33] V citovaném rozhodnutí se dále uvádí, že „*[p]řípis správního orgánu určité osobě, který obsahuje sdělení o stavu určitých věcí nebo určitého řízení, přímo nevynutitelnou výzvu, aby něco učinila, a informaci o případných negativních důsledcích, které tuto osobu za určitých zákonem předvídaných podmínek mohou postihnout, ještě nelze považovat za zkrácení subjektivních práv této osoby, jakkoli samozřejmě takovou osobu mohou znejistit v náhledu na její právní pozici a vyvolat v ní pocit jistého ohrožení. Právní řád totiž neposkytuje a ani nemůže poskytovat ochranu před subjektivním (a nezřídka i psychologicky zcela pochopitelným a z lidského hlediska důvodným) pocitem ohrožení či nejistoty, nýbrž jen ochranu subjektivních práv, tedy konkrétních práv určité osoby.*“

[34] Soud ze správního spisu ověřil, že obsahem přípisu ze dne 16. 6. 2014, č. j. MU/12504/2014/OSČaŽÚ-ERPR, je mimo jiné sdělení, že nebyly shledány důvody k zahájení řízení z moci úřední a že z důvodu pozbytí řidičského oprávnění má žalobce dle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu povinnost odevzdat řidičský průkaz. Zároveň byl žalobce upozorněn, že pokud tuto povinnost nesplní, může mu být uložena pokuta dle § 46 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“).

[35] V projednávané věci nejsou splněny již první dvě podmínky uvedené v bodě [32] tohoto rozsudku, a žaloba proto v části, ve které se žalobce domáhal určení, že povinnost k odevzdání řidičského průkazu stanovené v přípisu ze dne 16. 6. 2014 byla nezákonným zásahem, měla být zamítnuta.

[36] Přípis ze dne 16. 6. 2014 měl sice žalobce přimět, aby něco učinil (odevzdal řidičský průkaz), ale ve své podstatě mu pouze poskytuje informaci o povinnosti vzniklé přímo ze zákona, která dle stěžovatelova mínění stále trvá, resp. nedošlo k přerušení běhu lhůt k její realizaci. Přípis žádná práva žalobce sám o sobě přímo nezkracuje, ale má charakter toliko informativní a apelační. Přípis ani nehovoří o sankci, která by následovala v případě nesplnění v něm uvedené zákonné povinnosti. Poukaz na možnost uložení pokuty dle přestupkového zákona, sám o sobě nesvědčí o zásahu do právní sféry žalobce. Tímto zásahem by bylo teprve rozhodnutí o uložení sankce, které by bylo případně přezkoumatelné soudem v řízení podle § 65 a násl. s. ř. s.

[37] Vzhledem k výše uvedenému soud posoudil námitku nezákonnosti výroku II. napadeného rozsudku krajského soudu jako důvodnou.

[38] Konečně stěžovatel namítá nezákonnost výroku IV. napadeného rozsudku, který se týká povinnosti hradit náklady řízení. Nesouhlasí s tím, že mu krajský soud přičetl způsobení zpětvzetí jednoho ze žalobních návrhů a že žalobci přiznal plnou náhradu nákladů řízení.

[39] Co se týče výroku o nákladech řízení, krajský soud vyšel z toho, že žalobce měl ve věci plný úspěch, a proto mu dle § 60 odst. 1 s. ř. s. přiznal plné právo na náhradu nákladů řízení. Vyhověl jeho žalobním návrhům na určení, že blokáce jeho řídičského oprávnění provedená v registru řidičů ke dni 11. 6. 2014 (žalobní návrh I.) a povinnost k odevzdání řídičského průkazu uvedená v písemnosti stěžovatele ze dne 16. 6. 2014 (žalobní návrh II.), byly nezákonným zásahem. Řízení v části, ve které se domáhal, aby bylo zakázáno pokračování v blokáci řídičského oprávnění do doby pravomocného rozhodnutí o námitkách proti záznamu bodů v bodovém hodnocení řidičů a příkazu tuto blokáci odstranit a vrátit odevzdaný řídičský průkaz (žalobní návrh III.), bylo zastaveno, protože žalobce vzal podaný návrh zpět. Dle soudu tak učinil v důsledku pozdějšího chování stěžovatele.

[40] Dle Nejvyššího správního soudu krajský soud k posouzení otázky, zda žalobce vzal částečně podaný návrh zpět právě pro pozdější chování stěžovatele, neměl dostatečné podklady. Podle § 60 odst. 3, věta druhá, s. ř. s., platí, že *[v] žal-li však navrhovatel podaný návrh zpět pro pozdější chování odpůrce nebo bylo-li řízení zastaveno pro uspokojení navrhovatele, má navrhovatel proti odpůrci právo na náhradu nákladů řízení*. Podle citovaného ustanovení se soud mimo jiné musí zabývat tím, zda chování odpůrce (zde stěžovatele) mělo souvislost s podáním návrhu (zde žaloby). Pokud by na tuto otázku odpověděl záporně, nemohl by náhradu nákladů řízení přiznat. Jestliže by proto byla pravdivá tvrzení obsažená v kasační stížnosti ohledně důvodu, proč bylo později o námitkách rozhodnuto, nebylo by na místě podle § 60 odst. 3, věta druhá, s. ř. s. postupovat, neboť rozhodnutí o námitkách nebylo důsledkem podání žaloby, nýbrž důsledkem podání nových a odůvodněných námitek, o kterých mohl stěžovatel dle svého mínění konečně rozhodnout, což ostatně tvrdil v nyní posuzovaném případě od samého počátku, a to navíc v jiném řízení.

[41] S ohledem na závazný závěr Nejvyššího správního soudu, že žaloba měla být v části zamítnuta, nemůže bez dalšího obstát závěr o plném procesním úspěchu žalobce. Výrok IV. napadeného rozsudku o nákladech řízení by proto musel být zrušen a to i bez ohledu na posouzení otázky, zda je možné stěžovateli přičítat částečné zpětvzetí žaloby, neboť jde o výrok ve smyslu § 109 odst. 3 s. ř. s. závislý na výroku č. II. napadeného rozsudku. Krajský soud bude muset tuto skutečnost promítnout do svých úvah o přiznání náhrady nákladů řízení v novém rozhodnutí, ve kterém je dle § 110 odst. 3 s. ř. s. povinen rozhodnout i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti. Zcela nadbytečné by proto bylo, aby se Nejvyšší správní soud nyní vyslovil k otázce, komu a případně v jakém rozsahu mělo být přiznáno právo na náhradu nákladů řízení. Rovněž by bylo předčasné, aby posuzoval pravdivost stěžovatelových tvrzení ohledně důvodů, pro které o námitkách rozhodl.

IV. Závěr a náklady řízení

[42] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná. Napadený rozsudek krajského soudu proto dle § 110 odst. 1, věty první, s. ř. s. ve výroku II. a IV. zrušil a věc vrátil krajskému soudu v tomto rozsahu k dalšímu řízení. O věci při tom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

pokračování

[43] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti, jak již bylo uvedeno výše, rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. srpna 2015

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu